

Vahvasti pohjoisin **UTSJOKI • OHCEJOHKA** Nannosit davimus

Sakäl-uudistus (HE100/23vp)

2025

Päivi Kontio UTSJOEN KUNTA • OHCEJOGA
GIELDA

Vahvasti pohjoisin

Nannosit davimus

Utsjoen kunnan kanta saamelaiskäräjälain uudistamiseen ja sen eri kohtiin on ilmaistu useaan otteeseen: 5.8.2021, 16.1.2023, 26.2.2024 ja viimeksi 27.2.2024.

Utsjoen kunta toteaa, että on aika saada saamelaiskäräjälaki uudistettua. Kunnassa ymmärretään ja tunnistetaan ne kielteiset vaikutukset, joita uudistuksen viivästyminen aiheuttaa.

Selkeät toimintamallit

- Saamelaiskäräjälain 9 §:n uudistus edellyttää toimiakseen seuraavien seikkojen varmistamista:
- Kaikille viranomaisille on oltava selvää, kenen tehtävänä on toimia yhteismenettelyssä ja neuvotella saamelaiskäräjien kanssa.
- Erityisesti maankäyttökysymyksissä yhteistoimintaa tulee tehostaa eri viranomaisten kesken esimerkiksi siten, että kaikki toimijat osallistuvat samoihin prosesseihin.
- Kunnan yksi tärkeimmistä tehtävistä on mahdollistaa ja edistää sekä perinteisten että nykymuotoisten elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Tästä syystä on tärkeää, että Utsjoen kunta on suoraan mukana neuvottelupöydissä, joissa elinkeinoihin vaikuttavista maan- ja vesienkäytön linjauksista ja ehdoista sovitaan.

...selkeät toimintamallit

- Saamelaiskäräjät keskittyy erityisen merkityksen kynnystä arvioidessaan kollektiivisten näkökohtien edistämiseen ja huomioon ottamiseen
- Kunnalla tulee olla mahdollisuus edistää kaikkien saamelaisten ja kuntalaisten elinmahdollisuuksia Utsjoella
- Saamelaiskäräjien nykyisessä vaalitavassa ei ole puolueita tai listoja, mikä tarkoittaa, ettei sillä myöskään ole pitkäaikaista, läpinäkyvää ja suunnitelmallista politiikkaa tai vallankäytön kontrollia.
- Tämä vaalitapa altistaa saamelaiskäräjien päättäjät virhearvioinneille erityisen merkityksen -kynnyksen ylittymisessä. Riskinä on, että Saamelaiskäräjät ajaa yhden tai kahden edustajan näkemyksellä vain pienen ryhmän etua yksittäistä kuntaa koskevissa asioissa.

Kunnan itsehallinnon säilyminen

- Saamelaiskäräjien tulee yhteistoiminta- ja neuvottelumenettelyssä ottaa huomioon kunnan itsehallinto sekä sen lakisääteiset tehtävät palveluiden järjestäjänä ja elinvoiman edistäjänä.
- Utsjoen kunnalla tulee olla mahdollisuus edistää ja vahvistaa elinvoimaansa
- Utsjoen kunta edellyttää, että eri viranomaiset, mukaan lukien Saamelaiskäräjät, soveltavat päätöksenteossaan suhteellisuusperiaatetta

Kunnan kehittyminen

- Arkeologisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden ei tule aina estää kunnan matkailun tai infrastruktuurin kehittämistä.
- Elinvoiman kehittäminen on erityisen tärkeää lohenkalastuskiellosta huolimatta
- Utsjoen kunnan alueella suurin osa maa-alueista kuuluu luonnonsuojelun tai erämaa-alueiden piiriin mikä osaltaan rajoittaa maa-alueiden käyttöä
- Suhteellisuusperiaatteen soveltaminen päätöksenteossa eri viranomaisien taholta on Utsjoen kunnan kehittymisen kannalta ehdottoman tärkeää.

Saamelaiskäräjälain toteuttamisen mahdollisuudet kunnassa

- Saamelaiskäräjälain mukaiseen saamelaisten oikeuksien edistämiseen sekä saamelaiskulttuuriin kohdistuvien haittojen arviointiin tulee kunnissa olla todelliset mahdollisuudet.
- Tämä on varmistettava riittävillä resursseilla siten, että arvioinnista aiheutuva hallinnollinen ja taloudellinen taakka huomioidaan valtionosuusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä kustannuksiin vaikuttavana olosuhdetekijänä.
- Edellä mainituista huomioista huolimatta Utsjoen kunta suhtautuu myönteisesti saamelaiskäräjälain uudistukseen

Vahvasti pohjoisin

Nannosit davimus

Kiitos ajastanne

**Päivi Kontio
Utsjoen kunnanjohtaja**

Vahvasti pohjoisin

Nannosit davimus

Ohcejoga gielda | Utsjoen kunta | www.utsjoki.fi

Luossa 1a, 99980 Ohcejohka/Utsjoki | PB/PL 41, 99981 Ohcejohka/Utsjoki
tel. +358 40 188 6111 | puh. 040 188 6111